ಡಾ॥ ಎ. ಕೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿ*

ಉಪಾಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠದ ದಾಖಲೆಗಳು

ಆದಿ ಶಂಕರರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡ ಶೃಂಗೇರಿಯು ಅದ್ವೈತ ಮಠಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಶೃಂಗೇರಿ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಸಂಗಮ ರಾಜಮನೆತನದವರು ಆ ಮಠದ ಯತಿಗಳ ಭಕ್ತಿ. ಮಠದ ಪರಿಚರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ, ಶೃಂಗೇರಿಯು 'ಮೂರು ಸಾವಿರದ ಮೂರು ವರಹದ ಸೀಮೆ' ಯೆಂತಲೂ, 'ಶೃಂಗೇರಿ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನ'ವೆಂತಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿತು.[1] ನಂತರದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕೆಳದಿ ನಾಯಕರು, ಮರಾಠರು, ಮುಸಲ್ಮಾನ ದೊರೆಗಳಾದ ಹೈದರ, ಟೀಪು ಮತ್ತು ನಿಝಾಮರು, ಮೈಸೂರಿನ ಒಡೆಯರು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಮಿಷನರರು, ಮತ್ತಿನ್ನಿತರರು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ದಾನ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಗದ್ಗುರುಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದರು. ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದ ಅನೇಕ ರಾಜಮನೆತನಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಂಪರ್ಕವಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಠದ ಪತ್ರಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಶಿಲಾ ಮತ್ತು ತಾಮ್ರ ಶಾಸನಗಳು, ಸನದುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಕೃತಿಗಳ ಹೊರತಾಗಿ, ಮಠದಲ್ಲಿ ಕಡತಗಳು[2] ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ. ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗಿನ ಶೃಂಗೇರಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾನದ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನರಿಯಲು ಈ ಕಡತಗಳು ಬಹಳೇ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕವು ದೇವಾಲಯಗಳ ನೆಲೆವೀಡು. ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ, ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅರಸರು, ಗುರುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತ, ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಪೂಜೆ, ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೇವೆಗೆಂದು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಉಂಬಳಿ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಬಳ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 'ಉಪಾಧಿ'ಗೆ ಅಥವಾ ದೇವಸ್ಥಾನ

---

* ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಮೋಟೆನಸರ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು, ಶಿರಸಿ, ಉ. ಕ.

1 'Selections from the records of the Sringeri Matha', Vol. I, Govt. Branch Press, Mysore, 1927, ಮತ್ತು ಲೇಖಕರ 'A History of Sringeri', K.U.D. 1982 ಮತ್ತು 'ಶೃಂಗೇರಿ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನ', ೧೯೮೩, ಓದಿರಿ

2 'ಕಡತ' ಇಲ್ಲವೆ 'ಕಡಿತ'ವು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಡಚಿದ ಉದ್ದನೆಯ ದಪ್ಪ ಕಪ್ಪು ಬಟ್ಟೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಮೇಲೆ ಸೀಸದಂಥ ಬಳಪದ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಬರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠದ ಕಡತಗಳಲ್ಲಿಯ ಸುಮಾರು ೧೫,೦೦೦ ದಾಖಲೆಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಯು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಸೇವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ, ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠದ ಕಡತಗಳಲ್ಲಿ ಸು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೬೮೦ ಮತ್ತು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೭೯೦ರ ಅವಧಿಯ ದಾಖಲೆಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ.[3] ಶೃಂಗೇರಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗಿನಂತೆ ಹಿಂದೂ ಕೂಡ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ ಮತ್ತಿನ್ನಿತರ ಸೇವೆಗಳು ಸದಾಕಾಲ ನಡೆಯಲೆಂದು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ರಾಜಮಹಾರಾಜರು ಭೂದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಅರಿತಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಹಲವಾರು ಪಾಲುಗಳನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಉಂಬಳಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಬಳ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹರಕೆರಿಯ ಶ್ರೀರಾಮೇಶ್ವರ, ಕೊಲ್ಲೂರಿನ ಶ್ರೀಮೂಕಾಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಪುರದ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ, ಶೃಂಗೇರಿಯ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಬಾ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ, ಮತ್ತಿನ್ನಿತರ ದೇವರ ಪೂಜೆ [illegible] ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಪಾಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿರೂಪಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಲಾದ ಕೆಲವು ವೃತ್ತಾಂತಗಳಿಂದ ಅರಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉಪಾಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತವೆಯಾದರೂ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಚಿತ್ರಣವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕವರ್ಷ ೧೬೦೨ನೆಯ ರೌದ್ರಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರಪದ ಬಹುಳ, ದಶಮಿ (೭-೯-೧೬೮೦)ಯಂದು ಶೃಂಗೇರಿಯ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ಭಾರತೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳು[4] ಹರಕೆರಿ ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವರ ಪರಿಚಾರಕತನದ ಉಪಾಧಿಯನ್ನು ಹರಿತ್ಸ ಗೋತ್ರದ, ಆಪಸ್ತಂಭ ಸೂತ್ರದ, ಯಜುಃಶಾಖೆಯ ಸೂರಯನ ಮಗ ವೆಂಕಟಪತಿಗೆ ಪಾಲಿಸಿದರೆಂದು ಕಡತದಲ್ಲಿಯ ನಿರೂಪದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.[5] ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವರ ಪರಿಚಾರಕತನದ ಉಪಾಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ, ಅಮೃತಪಡಿ, ದಧ್ಯಾನ್ನ, ನಂದಾದೀಪ್ತಿ, ರಂಗಮಂಟಪ ದೀಪ್ತಿ, ಎಣ್ಣೆ ಮಜ್ಜನ ಮೊದಲಾದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಿತ್ಯಸೇವೆಯ ಹೊರತಾಗಿ, ಕಾರ್ತಿಕ, ಶಿವರಾತ್ರೆ, ಯುಗಾದಿ, ವಸಂತ, ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿ, ವಿನಾಯಕ ಚೌತಿ, ಅನಂತ ಚತುರ್ದಶಿ, ಮಹಾನವಮಿ, ಮೊದಲಾದ ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ವೆಂಕಟಪತಿಯದಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಅಕ್ಕಿ, ಎಣ್ಣೆ, ಉಪ್ಪು, ತುಪ್ಪ, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಹಣ್ಣು, ಕಾಯಿ, ಬೆಲ್ಲ, ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆ, ಮುಂತಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದರ ವಿವರವೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿಗದಿತ ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ನಿರೂಪವು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಶಿವರಾತ್ರೆ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ, ಒಂದು ಬೇಳೆ ಬೆಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ಪಡಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ, ಯುಗಾದಿ ಉತ್ಸವದಂದು, ಒಂದು ಬೇಳೆ ಬೆಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ಪಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ವಿಸ ಬೆಲೆಯ ಇಪ್ಪತ್ತು ಬಾಳೆಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

---

3 ಕ (ಕಡತ) ೧೩೪, ದಾ. (ದಾಖಲೆ) ೮೦ ;
ಕ. ೧೦೧, ದಾ. ೨೯ ;
ಕ. ೨೫, ದಾ. ೪, ೨೨ ;
ಕ. ೭೯, ದಾ. ೧೧ ;
ಕ. ೧೧, ದಾ. ೧೧೩, ೧೨೬ ;
ಕ. ೪೫, ದಾ. ೯೭ ;
ಕ. ೧೮೪, ದಾ. ೨೪, ಇತ್ಯಾದಿ

4 ಶೃಂಗೇರಿ ಜಗದ್ಗುರು ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ೨೬ನೆಯವರಾದ ಆರನೆಯ ನರಸಿಂಹ ಭಾರತಿಗಳು (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೬೬೩-ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೭೦೫)

5 ಕ. ೧೩೪, ದಾ. ೯೦

ಹರಕೆರಿ ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವರ ಪರಿಚಾರಕತನದ ಉಪಾಧಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಹರಕೆರಿ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೧೨ ವರಹ, ೩ ಹಣ ಮತ್ತು ೧ ಮುಪಾಗವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವೆಂಕಟಪತಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು.[6] ಪರಿಚಾರಕತನದ ಉಪಾಧಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವೆಂಕಟಪತಿಯು ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ೯ ಗದ್ಯಾಣ(ವರಹ)ಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದನು. ಶೃಂಗೇರಿಯ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಬೆಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಾರದಾ ಸಹಸ್ರನಾಮ ನಡೆಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ. ಶ್ರೀ ಮದಭಿನವ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಭಾರತೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳು[7] ವೈಕುಂಠಪುರದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಶಕ ೧೬೭೦, ಪ್ರಭವ ಸಂವತ್ಸರ, ಕಾರ್ತಿಕ ಬಹುಳ, ೧೩ (೯–೧೧–೧೭೪೭)ರಂದು, ಕಿಕುಂದದಲ್ಲಿಯ ೧೨ ವರಹಗಳ ಗದ್ದೆ ಮತ್ತು ಅಡಕೆ ತೋಟದ ಸ್ವಾಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದರು.[8] ೩೭॥ ಖಂಡುಗ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಯ ಬೆಲೆ ೩॥೨॥ ಗದ್ಯಾಣಗಳೆಂದೂ, ೭೫೦ ಅಡಕೆ ಮರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ತೋಟದ ಬೆಲೆ ೮–೨॥ ಎಂದೂ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆ ೧೨ ಗದ್ಯಾಣಗಳು.

ಶಕ ೧೬೭೫, ಆಂಗಿರಸ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಶುದ್ಧ, ಪಂಚಮಿ (೮–೨–೧೭೫೩)ಯಂದು ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೀ ಅಭಿನವ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಭಾರತಿಗಳು ಕೊಲ್ಲೂರಿನ ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಉಪಾಧಿಯನ್ನು ಬಿದರೂರಿನ ಕನ್ಯಾನದ ಮರಿಭಟ್ಟರಿಗೆ ಪಾಲಿಸಿದರು.[9] ಮರಿಭಟ್ಟರು ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ೭೫ ವರಹಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ತಮಗೆ ದೊರೆತ ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪನ್ನದಿಂದ ಮರಿಭಟ್ಟರು ಜನಾರ್ದನ ದೇವರ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ, ಅಮೃತಪಡಿ, ಮೊದಲಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವರ್ಷಪೂರ್ಣ ಸಾಗಿಸಿದರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೆಲೆಯ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದರ ಮಾಹಿತಿಯೂ ನಿರೂಪದಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮುಖ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತೀಕ ಶು. ೨ (೨೮–೧೦–೧೭೫೩)ಯಂದು, ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೀ ಅಭಿನವ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಭಾರತಿಗಳು ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕೆಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕದ ಉಪಾಧಿಯನ್ನು ಕೆರಾಡಿಯ ಶಂಕರಯ್ಯಗೆ ಪಾಲಿಸಿದರು. ಶಂಕರಯ್ಯನು ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ೧೦ ವರಹಗಳನ್ನು ನೀಡಿದನು.[10]

ಉಪಾಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇನ್ನೊಂದು ನಿರೂಪವನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು. ಶಕ ೧೭೧೨, ಸೌಮ್ಯ ಸಂವತ್ಸರ, ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ಪಂಚಮಿ (೨೭–೭–೧೭೮೯)ಯಂದು, ತೃತೀಯ ಶ್ರೀ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಭಾರತಿಗಳು, ಶೃಂಗೇರಿಯ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾದೇವತೆಯ ಉಪಾಧಿಯನ್ನು, ಆದಿನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರ ಪುತ್ರರಾದ ವೈದ್ಯನಾಥಭಟ್ಟರಿಗೆ ಪಾಲಿಸಿದರು. ವೈದ್ಯನಾಥಭಟ್ಟರು ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ೪ ವರಹಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಮಠದಿಂದ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೪ ವರಹ ಸಂಬಳವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.[11]

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಮತ್ತಿನ್ನಿತರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲೆಂದು, ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಭೂದಾನ,

6 ವರಹ (ಗದ್ಯಾಣ), ಹೊನ್ನು, ಹಣ, ಮುಪಾಗ, ಅಡ್ಡ, ಹಾಗ, ಜೀಳೆ, ವಿಸ, ಅರೆವಿಸ ಮತ್ತು ಕಾಸು, ಇವು ಶೃಂಗೇರಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾಣ್ಯಗಳು. ವಿಜಯನಗರ ಮತ್ತು ಕೆಳದಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯ ನಾಣ್ಯಪದ್ಧತಿಯೇ ಶೃಂಗೇರಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು

7 ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೀಅಭಿನವಸಚ್ಚಿದಾನಂದಭಾರತಿಗಳು (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೭೪೧-ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೭೬೭) ಜಗದ್ಗುರು ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ೨೮ನೆಯವರು

8 ಕ. ೨೫, ದಾ. ೪

9 ಕ. ೧೧, ದಾ. ೧೧೩

10 ಕ. ೧೧, ದಾ. ೧೨೬

11 ಕ. ೧೮೪, ದಾ. ೨೪

ಇಲ್ಲವೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಬಳ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಪೋಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಕೆಲವು ನಿರೂಪಗಳು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆಯ ಹೊರತಾಗಿ, ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಾರಿಗಳು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾದ ಸೂತ್ರಗಳಂತೆ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜರುಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜನರಿಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆ ಇತ್ತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಧರ್ಮರಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದರು.

ಉಪಾಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಡತಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ದಾಖಲೆ :

ಕ. ೧೮೪, ದಾ. ೨೪

ಪು. ೫೫

ಸಾ.

೧ ವಯಿದ್ಯನಾಥ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಪಾಲಿಸ್ತ ಶಂಕರ ದೇವರ ।
೨ ಉಪಾಧಿ ನಿರೂಪ ಪ್ರತ್ತಿ ।
೩ ನಮಸ್ತುಂಗ ಬರದು ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರುಷ ೧೭೧೨ನೆಯ ವರ್ತ್ತ
೪ ಮಾನಕೆ ಸಲುವ । ಸಉುಂಮ್ಯ ಸಂವತ್ಸರದ । ಶ್ರಾವಣ ಶು ೫ಲು । ಚಿಕ ಬಿ ।
೫ ರಪಾವಳಿ ಬರದು । ಶ್ರಿಂಗೆರಿ ಶ್ರೀ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಭಾರತ್ತಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ।
೬ ಕಾಶಿಪ ಗೊತ್ರದ । ಆಪಸ್ತಂಭ ಸೂತ್ರದ ಯಜುಃ ಶಾಖೆಯ । ಕ್ರುಷ್ಣ
೭ ಪಾಟಿ । ವೆಂಕಟಾವಧಾನಿ ಪಉತ್ರನಾದ । ಆದಿನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟನ ಪು ।
೮ ತ್ರನಾದ । ವೈದ್ಯನಾಥ ಭಟ್ಟಗೆ ಪಾಲಿಸ್ತ ಉಪಾಧಿ ನಿರೂಪದ ಕ್ರಮ ।
೯ ವೆಂತ್ತೆಂದರೆ । ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ ದೇವರಲ್ಲು । ಮರ್ಗಾದೆವತ್ತೆ ಬಳಿಯಲ್ಲು
೧೦ ನಡವ ಉಪಾಧಿಯು ಉಳಿಕಲಾಗಿ । ಬಂದ ಸಂಮಂದ । ಯೀವೆವಿ ಮಹತ್ತ್ಕೆ ಉ ।
೧೧ ಪಾಧಿಯನ್ನು ನಿನಗೆ । ಪಾಲಿಸ್ತೆವಾಗಿ । ಯಿೂ ಉಪಾಧಿಗೆ ಸಲುವ । ಸಂಬಳ
೧೨ ಗ ಳ ನಾಲ್ಕು ವರಹಾನ್ನು ತ್ತೆಗೆದುಕೊಂಡು । ಯಿೂ ಉಪಾಧಿಯನ್ನು ಸಾಂಗವಾ
೧೩ ಗಿ । ಮಾಡ್ಡಿಕೊಂಡು ನಿನ್ನು ನಿಂನ ಸಂತ್ತಾನ ಪಾರಂಪರೆ । ಯಾಗಿ । ಅನ್ನುಭ ।
೧೪ ವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಹದೆಂದು ನಿಂನ ಕೈಯ । ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕ್ಕೆಯಾಗಿ ।

ಪು. ೫೬

ಸಾ.

೧ ಗ ಳ ನಾಲ್ಕು ವರಹಾನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಾಲಿಸ್ತ ಉಪಾಧಿ ನಿರೂಪ ।
೨ ನಾಗರದಲ್ಲು ಶ್ರೀಕಾರದ ವಪಾ ಹಾಕಿ ಅದೆ ।
೩ ಯಿೂ ನಿರೂಪ ಬರದಾತ್ತ ಸೆ । ರಾಮುಚಂದ್ರ್ರಯ ।